

FILOZOFICKÁ FAKULTA MASARYKOVY UNIVERZITY V BRNĚ
Ústav religionistiky

Setkávání a seznámení s žadateli o azyl

(„projekt“ do kurzu Multikulturní a
multireligiózní výchova)

Vypracovaly: Andrea Meluzínová
Sylvie Mynarčíková
Lucie Šmerousová
Eliška Valtrová

V Brně 10. května 2005

1. Identifikace tématu

- 1.1** V rámci projektu bychom se rádi zaměřili na multikulturní výchovu, tzn. chtěli bychom realizovat společné setkávání českých středoškolských studentů (nejlépe gymnazistů z Brna či jeho nejbližšího okolí, abychom zohlednili dopravní dostupnost a především časovou náročnost, neboť celý projekt je vázán na Zastávku u Brna) a dětí či dospívajících, kteří mají statut uprchlíků nebo lépe žadatelů o azyl z PoS (pobytové středisko) v Zastávce u Brna. Projekt je myšlen jako dlouhodobá záležitost, zhruba na jedno školní pololetí.
- 1.2** Jako vhodné prostředí pro uskutečnění projektu setkávání studentů a žadatelů o azyl jsme zvolili gymnazisty, ale nevylučujeme, že by projekt nemohl proběhnout na jiné střední škole, které by „osvěta“ v této tematice zcela jistě také prospěla. Pro usnadnění průběhu projektu jsme nakonec zvolili zmíněné gymnázium, neboť zde předpokládáme přece jen větší zájem ze strany studentů.

2. Cíle projektu

- 2.1** V rámci projektu bychom se chtěli zaměřit na společné setkávání brněnských dětí z gymnázií a dětí žadatelů o azyl z PoS v Zastávce u Brna. Naším cílem je seznámení českých dětí s kulturou a problematikou zemí, ze kterých žadatelé o azyl pocházejí, a to pomocí seminářů, přednášek a besed (jak s dospělými žadateli o azyl, tak případně i s odborníky v oblasti uprchlictví). Zajímavou součástí by měla být projekce filmů a fotek z jednotlivých zemí. K informovanosti českých dětí by mělo přispět i využití internetu (např. v rámci hodin Základů společenských věd).
- 2.2** Základní částí projektů by mělo být vlastní setkávání dětí (pod dohledem pracovníků azylového centra) – nejprve prostřednictvím her v přírodě a při vzájemném učení národních písní. Pokračovat bychom měli představením svátků jednotlivých zemí, do čehož by se mohli zapojit jak děti, tak i dospělí.
- 2.3** Cílem projektu je i snaha o zlepšení kvality života dětí pobývajících v uprchlických zařízeních a zprostředkovat pravidelný kontakt mezi těmito dětmi a jejich českými vrstevníky a spolužáky. Na základě těchto kontaktů se pomůže dětem z azylových zařízení v adaptaci na neznámé české prostředí, na kulturu a tradice.
- 2.4** Významným aspektem našeho projektu je snaha přiblížit českým dětem situaci uprchlíků, seznámit je s odlišnými kulturami a tradicemi jiných národů, a tak potažmo

	bojovat proti negativním postojům v české společnosti.
2.5	Českým dětem projekt přinese novou zkušenost s odlišným způsobem života, náboženstvím a zvyklostmi, což je základem pro toleranci a respekt k ostatním, důležitým cílem je prevence proti xenofobii. Zásadním aspektem je setkávání dětí, jejich chuť, snaha a aktivita při zapojování do projektu.
2.6	Nedílnou součástí projektu je pak smysluplné trávení volného času dětí žadatelů o azyl, pro české děti možnost lépe poznat jejich kulturu a zvyky, ale také seznámit se s jejich životními příběhy a v neposlední řadě také dát možnost českým i uprchlickým dětem se realizovat. Jedním z nejdůležitějších prostředků naplnění cíle je setkávání obou skupin dětí.

3. Identifikace informačních zdrojů

3.1	<p>Internetové stránky:</p> <p>http://migraceonline.cz - všeobecné informace o migraci, kdo je uprchlík, co je to migrace, odborné články a studie, diskuse, upoutávky na výstavy a projekty související s tématem; tato stránka by měla pomoci osvětlit základní pojmy</p> <p>http://www.cizinci.cz - předpisy, úmluvy, studie,...</p> <p>http://www.domavCR.cz - informace pro cizince o životě v České republice, kontakty na úřady,...</p> <p>http://suz.cz - obecné, ale celistvě zpracované informace.</p> <p>http://www.mvcr.cz/uprchlici - průběh azylové procedury, statistiky žadatelů o azyl podle zemí původu atd.</p> <p>http://soze.hyperlink.cz - Sdružení občanů zabývajících se emigranty.</p> <p>http://www.uprchlici.cz; http://jedensvet.cz/skoly/; http://clovekvrtisni.cz/ - další informace.</p>
3.2	<p>Encyklopedie:</p> <p>Pavlincová, Helena: Judaismus, křesťanství, islám: Nakladatelství Olomouc s.r.o.: Olomouc 2003.</p>
3.3	<p>Odborní pracovníci:</p> <p>Studenti mají možnost kontaktovat některého z pracovníků SOZE (Sdružení občanů zabývajících se emigranty), kteří jsou kompetentní k podávání těchto informací.</p>
3.4	Získávání dalších informací bude založeno na osobním kontaktu s azylanty,

	detailní znalost prostředí a zvyků jednotlivých národností není před začátkem projektu nutná ani žádoucí (stručné seznámení s prostředím mohou učitelé, podle vlastního uvážení, zařadit do hodin Základů společenských věd).
3.5	Veškeré tyto informační zdroje vycházejí z prostředí, které se, ať už jakýmkoli způsobem a měrou, věnuje problematice uprchlíků a žadatelů o azyl, jejich spolehlivost tedy není důvod zpochybňovat. Některé z výše zmíněných internetových odkazů jsou navíc zpracovávány ve spolupráci s Ministerstvem sociálních věcí ČR. Uvedené zdroje jsou samozřejmě pouze informativní a neúplné a další iniciativě studentů se meze nekladou.

4. Identifikace metod	
4.1	Studenti budou rozděleni do skupin (v počtu 4 až 7 lidí) a následně by se měli učit na základě vlastní zkušenosti. Přínosnější bude jejich přítomnost v pobytovém středisku, která bude probíhat mimo hodiny Základů společenských věd, spíše než studium ze psaných zdrojů. Ty budou sloužit jako druhotný zdroj a pomocný prostředek při dohledávání chybějících nebo nejasných informací. Během hodin ZSV by však měly být poskytnuty alespoň základní informace k dané problematice.
4.2	V rámci setkání představí děti z uprchlických zařízení studentům několik svátků jednotlivých náboženství, která jsou mezi žadateli o azyl zastoupena, součástí bude projekce fotografií, poslech hudby a seznamování se se základními údaji o dané zemi, s konkrétními zvyklostmi. Zmíněna by měla být i problematika jednotlivých zemí, tzn. důvody pro nucený odchod obyvatelstva.
4.3	Zaznamenávání získaných informací bude probíhat prostřednictvím fotoaparátů, diktafonů a průběžných poznámek žáků z jednotlivých setkání.
4.4	Součástí projektu budou fotografické dokumenty mapující prostředí, v němž žijí žadatelé o azyl, průběh oslav a dalších setkání, např. společný pobyt mimo prostředí azylového zařízení. S několika dětmi z pobytového střediska udělají žáci rozhovor, který zaznamenají na diktafon. Zaměří se přitom zejména na zemi, z níž děti pocházejí a zvyky, v nichž byly před odchodem z domovské země vychovány, popř. zkušenosti s českým prostředím. Poznámky by měly zachycovat další postřehy žáků, získané při průběžném společném setkávání.

5. Prezentace projektu

5.1

Výstupem projektu bude putovní nástěnka složená z materiálů, které děti v průběhu projektu vytvoří (fotografie, obrázky, různé texty, poznámky žáků z jednotlivých setkání, záznam svátků). Lze uvažovat také o představení této velké nástěnky veřejnosti (žáci z ostatních tříd, rodiče žáků, apod.). V úvahu připadá i utřídění získaných informací do Power Pointové prezentace (budou-li k tomu mít studenti potřebné vybavení).

5.2

Část těchto materiálů vznikne v průběhu aktivit, ty budou tvořit převážnou část nástěnky. Dále pak zde budou umístěny fotografie z průběhu zpracovávání projektu a přípravy nástěnky. Materiály zde obsažené budou nejenom od českých dětí, ale i dětí žadatelů o azyl.

6. Evaluace

6.1

Zásadním kritériem pro kladné hodnocení a úspěšnost projektu je aktivní přístup především českých studentů, kteří by jakožto strana nepoškozená či strana s vhodnými životními podmínkami (jakožto zástupci „hostitelské země“) měli teoreticky mít lepší potenciál k navázání kontaktu s dětmi, které již za sebou mají určité „rány osudu“. Tímto rozhodně nechceme snižovat přístupnost dětí žijících v azylu! Vzhledem k tomu, že jistou roli bude hrát i jazyková bariéra, budeme se v hodnocení úspěšnosti zaměřovat na nápaditost v komunikaci, ale také na vynaloženou kreativitu v rámci plnění různých zadaných úkolů během realizace projektu. Dále budeme sledovat jak k sobě děti navzájem přistupují, jak probíhá komunikace a zda-li vzájemný kontakt probíhá se zájmem a otevřeností. Všechna zmíněná kritéria pro kladné hodnocení projektu vycházejí z cíle, jímž je setkávání, ale především „to“, co se při takovém setkání odehrává. Tzn. vzájemná komunikace, rozhovor, předávání informací, tedy vše, co otevírá oči a usnadňuje fungování společnosti založené na principu vzájemného přijetí a klidného soužití.

6.2

Stěžejním kritériem je samozřejmě vzájemná komunikace a interaktivita dětí nejenom z jednotlivých skupin, ale i mezi dětmi z gymnázií a dětmi žadatelů o azyl. Dále se pak bude samozřejmě hodnotit i závěrečná prezentace, kterou je nástěnka. Zde budou zásadními kritérii kreativita, se kterou byla vytvořena, a její celková informativnost.

6.3

Přístup studentů během návštěv v pobytovém centru bude hodnocen za pomoci pracovníků tohoto centra pouze slovně. Výsledná klasifikace prostřednictvím normální stupnice známek se bude týkat pouze konečného výstupu, tedy nástěnky či Power Pointové prezentace. (Dle vlastního uvážení učitele zde lze přihlídnout i ke slovnímu hodnocení pracovníků pobytového centra.)